

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **T. T.**

skazanego z art. 199 § 1 i 2 k.k. oraz in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 1 października 2020 r.,

kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego T.T. kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T., po rozpoznaniu apelacji prokuratora oraz obrońcy oskarżonego, utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...), którym to wyrokiem T. T. uznany został za winnego:

1. popełnienia na szkodę małoletniej córki N. T. przestępstwa określonego w art. 199 § 1 i 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. za co, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku), a nadto na mocy art. 41a § 2 i 4 k.k.,

- przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., orzeczono wobec niego zakaz kontaktowania się osobistego oraz za pomocą środków komunikowania się na odległość z pokrzywdzoną i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów na okres 3 lat oraz nakaz opuszczenia zajmowanego z nią wspólnie lokalu na okres 3 lat od uprawomocnienia się wyroku (pkt II wyroku);
2. popełnienia na szkodę małoletniej córki I. T. przestępstwa określonego w art. 199 § 1 i 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. za co, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt III wyroku), a nadto na mocy art. 41a § 2 i 4 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., orzeczono wobec niego zakaz kontaktowania się osobistego oraz za pomocą środków komunikowania się na odległość z pokrzywdzoną i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów na okres 3 lat oraz nakaz opuszczenia zajmowanego z nią wspólnie lokalu na okres 3 lat od uprawomocnienia się wyroku (pkt IV wyroku);
 3. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., w miejsce kar orzeczonych w pkt I i III wyroku wymierzono oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, z zaliczeniem na poczet tej kary okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt V wyroku), a na podstawie art. 95a § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., skierowano oskarżonego na leczenie ambulatoryjne dla sprawców przestępstw skierowanych przeciwko wolności seksualnej popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych (pkt VI wyroku);
 4. popełnienia czynu określonego w art. 178a § 1 k.k. za co wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł (pkt VII wyroku), nadto orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat (pkt VIII wyroku) i zasądzono na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł (pkt XI wyroku);

5. uniewinniony od popełnieniu czynu zarzucanego w pkt II aktu oskarżenia tj. od popełnienia przestępstwa z art. 199 § 1 i 2 k.k., art. 200 § 1 k.k. i art. 201 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (pkt X wyroku).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego. Zaskarżając orzeczenie to w całości zarzucił „obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 6 k.p.k., art. 167 i 201 k.p.k. w zw. z art. 170 k.p.k. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku o powołanie innych biegłych i zasięgnięcie kompleksowej opinii sądowo psychiatrycznej i seksuologiczno-psychologicznej, a w tym celu zwrócenie się do instytucji specjalistycznej, jaką jest Centrum Terapii (...), w sytuacji, gdy kompleksowa opinia sądowo-psychiatryczna i seksuologiczno-psychologiczna z dnia 23 kwietnia 2018 r. sporządzona przez biegłych A. K., D. J., P. G. oraz J. S. budzi wątpliwości i została sporządzona w sposób pochopny, nierzetelnie i niezgodnie ze sztuką, przez co jest niejasna i niepełna oraz wewnętrznie sprzeczna i w związku z tym należy powołać innych biegłych”.

Przy tak sformułowanym zarzucie autor kasacji wniósł „o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy właściwemu Sądowi celem jej ponownego rozpoznania”.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w B. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie można odmówić racji oskarżycielowi publicznemu, gdy w sporządzonej odpowiedzi na kasację wskazuje na jej oczywistą bezzasadność. Podzielenie tego poglądu przez sąd kasacyjny skutkowało oddaleniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia na posiedzeniu, w oparciu o przepis art. 535 § 3 k.p.k., bez udziału stron.

Na akceptację zasługuje również zawarta w tym piśmie procesowym prokuratora argumentacja, a ponieważ zostało ono doręczone zarówno skazanemu, jak i jego obrońcy, zbędne jest w tym miejscu jej powielanie.

W tym stanie rzeczy poniższe rozważania stanowić będą jedynie jej uzupełnienie i podsumowanie.

Obrońca skazanego skupił się w kasacji na próbie wykazania, że wydana w niniejsze sprawie kompleksowa opinia sądowo-psychiatryczno-psychologiczno-

seksuologiczna jest opinią niejasną i niepełną, powielając przy tym argumentację, którą w tym zakresie prezentował już wcześniej w zwykłym środku odwoławczym.

Przy tak zredagowanym zarzucie oraz w realiach niniejszej sprawy Sąd drugiej instancji – wbrew zapatrywaniom skarżącego – nie mógł naruszyć przepisów z art. 167 k.p.k. i z art. 170 k.p.k.

Pierwszy z nich reguluje wyłącznie kwestie związane z inicjatywą dowodową, nie rozstrzyga natomiast w przedmiocie formy decyzji o uwzględnieniu lub oddaleniu wniosku dowodowego, a to tego rodzaju zagadnienie jest przedmiotem krytyki ze strony skarżącego. Problematyka formy decyzji o oddaleniu wniosku dowodowego jest bowiem przedmiotem regulacji zawartych w innych przepisach Kodeksu postępowania karnego.

Nie mogło też dojść do uchybienia normie zawartej w art. 170 k.p.k. w sytuacji, gdy kwestionowana jest wydana w tej sprawie opinia z zarzutem ze strony obrony co do jej niejasności i niepełności. Przepis art. 170 § 1 k.p.k. w odniesieniu do dowodu z opinii biegłego może mieć zastosowanie jedynie przy rozpoznawaniu pierwszego w sprawie wniosku o powołanie ekspertów, których dotąd nie powołano, albo wniosku o powołanie biegłego odnośnie do zupełnie innego przedmiotu opinii niż ten, którego dotyczy złożona już ekspertyza. Natomiast materię wydania opinii uzupełniającej lub też nowej opinii, jeżeli dotychczasowa ekspertyza jest niepełna lub niejasna czy też wewnętrznie sprzeczna, reguluje kompleksowo art. 201 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r., III KK 456/05, OSNKW 2006, z. 10, poz. 95).

W tym stanie rzeczy, odnosząc się wyłącznie do tej części zarzutu, w którym zakwestionowano decyzję Sądu odwoławczego wydaną na podstawie właśnie art. 201 k.p.k., gdyż tylko naruszenie tego przepisu w instancji *ad quem* mogło skutkować uznaniem kasacji za zasadną, stwierdzić należało, że i w tym zakresie argumentacja kasacji nie przekonuje, aby doszło do naruszenia prawa procesowego o randze i charakterze odpowiadającym treści art. 523 § 1 k.p.k.

Sąd Okręgowy w T. rozpoznając zarzut dotyczący opinii biegłych słusznie uznał, że jest to opinia jasna i wyczerpująca oraz nie występują w niej wewnętrzne sprzeczności, a tym samym, że nie jest konieczne powoływanie innego zespołu biegłych. Uwzględnił przy tym nie tylko treść opinii pisemnej, lecz także szeroką

argumentację zawartą w ustnej, uzupełniającej opinii biegłych złożonej na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji. Sąd Najwyższy przedstawiony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w tej materii wywód w całości podziela. Przypomnieć przy tym należy, że jeżeli opinia biegłego (biegłych) jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie jest przekonywująca dla stron, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., IV KK 178/13). Nie pominął przy tym Sąd drugiej instancji złożonej na etapie postępowania apelacyjnego prywatnej opinii biegłego seksuologa (psychologa) słusznie konstatując, że z uwagi na materiał którym dysponował ten biegły i w oparciu o który wydał swoją opinię, wyprowadzone w niej wnioski nie podważają kompleksowej opinii wydanej w tej sprawie przez zespół biegłych, którzy dysponowali nie tylko materiałem dowodowym zawartym w aktach sprawy, w tym wywiadem uzyskanym przez biegłych od oskarżonego o treści adekwatnej do składanych przez niego na tym etapie wyjaśnień, lecz również wynikami badań uzyskanymi po przeprowadzeniu różnorodnych testów.

Nie znalazł potwierdzenia zarzut, aby przeprowadzone przez biegłych badania były pobieżne i niedokładne. Przeczy temu sama treść opinii w tym w szczególności obszerność wywiadu uzyskanego od skazanego. Słusznie Sąd odwoławczy zauważył, że oceny takiej nie mogą zmienić dane zawarte w wydrukach z bilingów telefonów T. T. i jego syna D. T., skoro w czasie kilkugodzinnego badania całość przeprowadzonych wówczas przez skazanego rozmów z synem nie przekroczyła kilku minut.

Nie mogło też odnieść zakładanego przez skarżącego skutku twierdzenie, że wydana przez biegłych opinia oparta została o treść depozycji świadków, którzy jako osoby najbliższe dla skazanego w dalszym postępowaniu odmówiły składania zeznań. Zacytowane w opinii dane wynikające z zeznań tych świadków, którzy na tym etapie postępowania z uprawnienia określonego w art. 186 § 1 k.p.k. nie skorzystali, dotyczyło wyłącznie tzw. części historycznej opinii. Oczywiste jest przecie, że wydając opinię co stanu zdrowia psychicznego ówczesnego podejrzanego w odniesieniu do konkretnych czynów, konieczne było określenie jakie to były czyny, a to bez powołania się na zgromadzony do tego momentu

materiał dowodowy nie byłoby wszakże możliwe. Natomiast z samej treści opinii, której podstawą były badania podejrzanego i przeprowadzony z nim wywiad nie wynika, aby to co zeznawali świadkowie zostało uwzględnione jej w części merytorycznej, w tym, aby ważyło na wyprowadzonych przez biegłych wnioskach końcowych.

W efekcie nie może być także mowy, aby w toku postępowania odwoławczego doszło do ograniczenia przysługującego oskarżonemu prawa do obrony. Zarzut ten, poza samym jego podniesieniem nie został w zasadzie niczym uargumentowany. Brak podstaw do utożsamiania naruszenia art. 6 k.p.k. z faktem oddalenia wniosku dowodowego, jeżeli taka decyzja organu procesowego miała swoje podstawy i została właściwie uzasadniona, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, a także nie znajdując podstaw do orzekania w zakresie szerszym w oparciu o przepis art. 536 k.p.k., orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego znajduje natomiast podstawę w treści przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.